

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

FINSPÅNG

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

För förskoleklass, grundskola och fritidshem - Storängsskolan

LÄSÅR 2024/2025

Dokumentägare: Rektor
Upprättad: 2024-12-05

Innehåll

Inledning	4
Begrepp	4
Diskriminering	4
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering	5
Trakasserier och kränkande behandling.....	5
Kränkande behandling	5
Sexuella trakasserier	5
Repressalier	6
Rättigheter och skyldigheter, lagstöd	6
Elevens rättigheter	6
Vårdnadshavarens rättigheter	6
Vårdnadshavarens skyldigheter	6
Personalens rättigheter	6
Personalens skyldigheter.....	7
Skolan och fritids förväntar sig att du som elev	7
Skolan och fritids förväntar sig att du som vårdnadshavare.....	7
Du som vårdnadshavare kan förvänta dig att personalen på skolan/fritids.....	8
Delaktighet	8
Elevernas delaktighet.....	8
Vårdnadshavarnas delaktighet	8
Personalens delaktighet	8
Främjande insatser – Barns lika värde	8
Kränkande behandling	8
Insats.....	8
Religion eller annan trosuppfattning/etnisk tillhörighet	9
Insats.....	9
Sexuell läggning, könsuttryck och könsidentitet	9
Insats.....	9
Att fungera utifrån olika förutsättningar	9
Insats.....	9
Rutiner för akuta situationer	9
Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling	10
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	10
Kontaktuppgifter	10
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	11
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	11
Ansvarsförhållande	12

F I N S P Å N G

Att förebygga och hantera kränkningar på nätet	12
Mål	12
Åtgärd	12
Gemensamma regler för sociala media.....	12
Förslag på frågor att utgå ifrån	12
Eventuellt behöver du lyfta regler som kommer från skolan som.....	13

FINSPÅNG

Inledning

Alla på Storängsskolan ska känna trygghet och arbetsglädje.

Eleverna skall möta personal som tar ett gemensamt ansvar för att skapa en arbetsmiljö fri från kränkningar och trakasserier.

På Storängsskolan är vi alla lika unika och tillåts vara det.

Vi strävar efter:

Ökade kunskapsresultat.

Ökad likvärdighet - ge likvärdiga förutsättningar för våra barn, elever och deltagare.

Ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos elever och vårdnadshavare

Skolan ska varje år upprätta en **likabehandlingsplan** enligt 3 kap. 16§ Diskrimineringslagen och en **plan mot kränkande behandling** enligt 6 kap 8 § Skollagen (2010:800). I Finspångs kommun och på Storängsskolan har vi valt att sammanföra båda planerna till en. Planen skall bygga på delaktighet och vara väl förankrad bland personal, elever och föräldrar. Planen skall beskriva hur skolan arbetar med

- **Främjande arbete** som syftar till att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och som är en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- **Förebyggande arbete** som syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som vid kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer.
- **Åtgärdande arbete** som kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda och dokumentera diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att förhindra upprepningar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel kvinnliga, homosexuella eller etniska egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad blatte, mongo, fjolla, hora eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- En elev blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de hen pucko och tjockis. De har också lagt ut bilder av hen på sociala medier.
- En elev har slutat fråga om hen får vara med och leka på rasterna. Hen är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att hen inte får vara med. Skolans personal tror att eleven är ensam för att hen tycker om det. -Han är en ensamvarg, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rättigheter och skyldigheter, lagstöd

Elevernas och vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på FN:s barnkonvention, Skollagen, Arbetsmiljölagen, Socialtjänstlagen, Diskrimineringslagen, Regeringsformen (1 kap 2§), Europakonventionen (artikel 14) och Brottsbalken. Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan.

Elevers rättigheter

Att komma till tals.

Att få vara med i gemenskapen.

Att bli respekterade av barn och vuxna.

Att få hjälp med att reda ut konflikter.

Att få hjälp och stöd om man själv blir utsatt för kränkande behandling eller om man utsätter andra för kränkande behandling.

Att känna sig trygg under skoldagen.

Vårdnadshavarens rättigheter

Att få information om det egna barnet blivit utsatt eller har utsatt andra barn för kränkningar.

Att få återkoppling på vad skolan gjort i ett kränkingsärende som gäller ens barn.

Att få vara delaktig i ett avslut av kränkingsärende som gäller ens barn.

Att få information om hur man kan kontakta skolan för att anmäla en kränkning.

Vårdnadshavarens skyldigheter

Att alltid kontakta skolan när kännedom om kränkning uppstår

Vårdnadshavaren har ansvar för barnens fostran och utveckling med stöd av skolan.

Personalens rättigheter

Att få hjälp och stöd i arbetet samt kompetensutveckling.

FINSPÅNG

Personalens skyldigheter

Att aldrig acceptera kränkande handlingar.

Att sätta gränser och ingripa utifrån skolans värdegrund.

Att följa upp, bedöma och vidta nödvändiga åtgärder.

Att medverka till att utveckla barns och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmsta gruppen.

Att aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individ eller grupper.

Skolan och fritids förväntar sig att du som elev

- Gör ditt bästa i alla situationer.
- Tar ansvar för dina handlingar och ditt eget lärande.
- Är rädd om dina, andras och skolans saker.
- Håller rent och snyggt.
- Bemöter andra, både barn och vuxna på ett trevligt sätt.
- Följer skolans regler och gemensamt fattade beslut.
- Använder ett trevligt språk.
- Är en bra kamrat.
- Kommer i tid.
- Deltar i skolans aktiviteter.

Skolan och fritids förväntar sig att du som vårdnadshavare

- Ser till att ditt barn kommer utvilad, mätt, i tid och med kläder anpassade efter vädret.
- Lär ditt barn att ta ansvar, hänsyn och visa respekt.
- visar intresse för ditt barns lärande och tar det slutgiltiga ansvaret för att hemuppgifterna görs.
- Är positiv till skolan inför barnen.
- Tar kontakt med skolan när du undrar över något.
- Tar del av skolans information.

Du som vårdnadshavare kan förvänta dig att personalen på skolan/fritids

- Möter barnen med hänsyn, tydlighet och respekt.
- Arbetar för att ge barnen ökad självkänsla.
- Utbildar, ger trygghet, uppmuntran och vägledning.
- Jobbar förebyggande mot oönskat beteende och kränkningar.
- Sätter gränser.
- Informerar dig som vårdnadshavare fortlöpande om vad som händer.

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Samtliga elever är delaktiga genom skolans klassråd, elevråd och fortlöpande diskussioner i klassen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Rektor och biträdande rektorer leder skolrådet där vårdnadshavare uppmuntras att representera varje klass på skolan.

Personalens delaktighet

Personal är delaktig genom regelbundna arbetsplatsträffar, arbetslagsträffar och Trygghets- och Trivselgruppen.

Främjande insatser – Barns lika värde

Kränkande behandling

Alla elever ska använda ett acceptabelt språkbruk utan könsord och svordomar till varandra och vuxna. Personal ska ha en samsyn kring begreppet kränkande behandling och i sättet att agera när de får kännedom om att kränkande behandling förekommer.

Insats

Personalen diskuterar och analyserar kring kränkande behandling och kränkande språkbruk i den dagliga verksamheten. Vi tränar elevernas förmåga till empati och

FINSPÅNG

respekt för allas lika värde oavsett utseende, ekonomisk status, personlig stil med mera. All personal på skolan ingriper vid kännedom om kränkande behandling eller språkbruk.

Religion eller annan trosuppfattning/etnisk tillhörighet

Eleverna ska ha kännedom om religionsfrihet och dess innebörd.

Eleverna i lågstadiet ska ha kunskap om att det finns olika världsreligioner.

Eleverna i mellanstadiet ska ha grundläggande kunskap om världsreligionerna.

Insats

Vi samtalar kring de olika religionerna och dess högtider utifrån Lgr-22.

Sexuell läggning, könsuttryck och könsidentitet

Eleverna ska respektera att varje individ är unik.

Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan.

Insats

Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning eller könsidentitet. Detta arbetar vi med i den vardagliga verksamheten.

Att fungera utifrån olika förutsättningar

Eleverna ska respektera att varje individ är unik.

Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan

Eleverna ska ha kännedom om olika sätt att fungera och vilka svårigheter detta kan innebära.

Insats

Vi anpassar våra gemensamma aktiviteter och hur de utformas så att alla elever kan delta.

Vi diskuterar och analyserar tillsammans med eleverna kring fördomar och stereotypa föreställningar om människor som fungerar på olika sätt.

Vi kan exempelvis uppmärksamma olika sätt att fungera som dagen för Down Syndrom och projektet "Rocka sockorna", det äger rum den 21 mars.

Rutiner för akuta situationer

Alla elever ska må bra och känna sig trygga i skolan. Det ska råda nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar, trakasserier och diskriminering.

FINSPÅNG

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

Vi prioriterar en hög vuxennärvaro både under hela skoldagen för att kunna möta upp de barn som är i behov av vuxet stöd på olika sätt. Det finns resurspersoner kopplade till både lågstadiet och mellanstadiet.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Om du som elev behöver prata med en vuxen kan du vända dig till den personal på skolan som du har förtroende för. All personal på skolan är skyldig att ingripa om en elev på något sätt far illa.

Om du som vuxen hemma får kännedom om att ett barn på något sätt far illa eller blir utsatt i skolan av en annan elev - kontakta i första hand barnets klasslärare/mentor. Du kan också vända dig till någon i elevhälsan; rektor, biträdande rektorer, resurspedagog, skolkurator, specialpedagog, eller skolsköterska).

Om du som vuxen hemma får kännedom om att ett barn på något sätt far illa eller blir utsatt av en vuxen på skolan - kontakta skolans rektor eller bitr. rektorer.

Kontaktuppgifter

Funktion	Mailadress	Telefon
Rektor för skola och fritidshem. Ekonomi, drift och inköp.	sophie.thornestedt@finspang.se	072-085 85 85
Biträdande rektor F-3	camilla.lind@finspang.se	076-897 02 45
Biträdande rektor 4-6	virpi.dimander@finspang.se	070-601 84 20
Specialpedagog F-3	lina.liljedahl@finspang.se	076-496 60 99
Specialpedagog 4-6	hanna.wincent@finspang.se	073-867 67 32
Kurator F-3	patrick.broeders@finspang.se	070-276 61 29
Kurator 4-6	jeanette.grundstrom@finspang.se	072-530 67 90
Skolsköterska	Katarina.sjoeberg@finspang.se	070-218 32 34

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. All personal är skyldig att ingripa om någon elev upplever sig kränkt av en annan elev.

- Stoppa kränkningen och markera tydligt att beteendet inte är acceptabelt.
- Närvarande personal eller personal som har fått kännedom om kränkningen samtalar med eleverna och tar reda på vad som hänt.
- Uppmana och stötta eleverna till att lösa situationen på ett sådant sätt att de lämnar varandra i en god stämning/försoning.
- Informera eleverna hur du kommer att gå vidare.

2. Kränkningen anmäls, reds ut och följs upp skyndsamt genom en incidentrapport.

- Den personal som bevittnar eller får kännedom om kränkningen följer alla steg i incidentrapporteringen (se lathund på intranätet).
- Incidentrapporten och lathund finns på intranätet och är tillgängligt för all personal på skolan: Gå in på "För oss på utbildning/Dokumentationssystem Prorenata och anmälan om kränkande behandling" Där kan man fylla i och finns instruktioner.
- Huvudmannen och rektorer informeras automatiskt när en incidentrapport skrivs.
- På elevhälsoteamets möten är incidenter med som en stående punkt.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. All personal har skyldighet att ingripa om någon vuxen kränker en elev.

- Stoppa kränkningen.
- Samtala med eleven och ta reda på vad som hänt.
- Informera eleven hur du kommer att gå vidare.

FINSPÅNG

4. Kränkningen anmäls skyndsamt till rektor eller biträdande rektorer.

3. Rektor, biträdande rektorer anmäler kränkningen till huvudman. Vidare åtgärder beslutas gemensamt dem emellan.

4. Rektor, biträdande rektorer tar stöd av HR.

5. Rektor, biträdande rektorer samordnar en utredning och uppföljning som dokumenteras.

6. Efter utredningen tas beslut om insatser. (Personal kan tas från verksamheten under utredningen.)

Ansvarsförhållande

All personal under ledning av rektor/biträdande rektorer ansvarar för att rutinerna fungerar. Personal som är närvarande när en kränkande behandling/diskriminering/trakasserier sker eller en personal som får kännedom om detta är ansvarig för att agera, och bistå rektorn i att skapa ett underlag för att fatta beslut om vidare åtgärder.

Att förebygga och hantera kränkningar på nätet

Mål

Förebygga konflikter och nätkränkningar genom att skapa delaktighet och lärande om etiska spelregler på nätet.

Åtgärd

Vi genomför klassrumsdiskussioner och skapar klassgemensamma regler för hur man hanterar sociala media på nätet. Detta görs i början på varje läsår. Kontinuerliga diskussioner förs i klasserna utifrån ålder och behov. Elever lämnar in sin mobiltelefon på morgonen och får den tillbaka vid skolans slut.

Gemensamma regler för sociala media

Förslag på frågor att utgå ifrån

- Vilka överenskommelser behöver vi för att alla ska kunna känna sig trygga på sociala media?
- Vilka saker vill vi inte att någon gör mot oss?
- Hur vill vi vara för att sociala medier ska kunna stärka vår gemenskap och självkänsla?

F I N S P Å N G

Eventuellt behöver du lyfta regler som kommer från skolan som

- Du får inte trakassera eller kränka andra.
- Du ska behandla elever och vuxna med respekt.
- Du får inte använda mobilen under skoltid, om du inte har undervisande lärares tillåtelse.